

Megjelenik a Társalkodóval együtt minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetheti helyben a szerktő's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletén, egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy más külföldi tartományokba kívántató példányok iránt csupán a bécsi es. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Értesítőben mindenféle hirdetés főlvetetik's pontosan közöltetik.

Közelgetvén a 2ik félév's egyszersmind medárdnapi pesti sokadalom, sietünk t. Olvasóinkat lapjaink további megrendelésire figyelmeztetni. Mind a Jelenkor mind Társalkodó külseje az eddigi marad's hogy belső érdekeket lehetőségig emelhessek, valamint megyehatósági gyors és pontos tudósításokról gondoskodtunk, ugy az iránt is czélszerűleg intézkedtünk, hogy beállott „országgyűlésünkről“ hiteles és lehetőségig terjedelmes híreket minél gyorsabban közölhesünk. Ez okból szükségesnek láttuk egyszersmind, hogy lapjainkból júliustól hetenkint, az eddigi 3 iv helyett, rendszeren „négy“ ivet adandunk, mihez képest az előfizetési árt egyenlővé tesszük hazánk többi politikai lapjáival. F. évi július 1sejétől tehát a Jelenkor és Társalkodó előfizetési díja, félévre postán's helyben boríték alatt „hat“ forint, Budapesten boríték nélkül's házhöz küldve „öt“ forint pengőben; a Társalkodó magáé borítékosan 3 fr. borítékalanul 2 fr. A megrendelést lehetőségig gyorsíttatni kérjük, hogy a nyomtatandó példányok számához kívántatókról jó előre intézkedhesünk.

A Jelenkor és Társalkodó szerkesztősége.

FOGLALAT Magyarország és Erdély: (kinevezések és előléptetések; gyász hírek; Mély számoló tanítványom. VI. gr. Széchenyi Istvánról; országgyűlési közlemény; kerületi ülések's jegyzők választása, részletek a felségök Pozsonyban tartózkodásukról; nyilatkozat Széchenyi István gr. és Kossuth L. urról Bécsből; Budapesti napló: István fng. Budára érkezett, irodalmi újdonságok, játékszíni krónika; Zalamegye: a közgyűlés ismét nem választott követet; Turóczmegeye: követválasztás, Széchenyi István gr. bírónak nevezetett ki; Csanádmegye vége — nyilatkozat a megye jelen állásáról; Fehérmegye: a mult tisztújítás botrányos részletei; Gömörmegeyei ezafolat a Pesti Hírlap ellen; Veszprém's Palota közt vizsgyógyintézet; 'sat.)

Spanyolország (az új min'sterség kormányelvei; barcelonai lázongás.)

Anglia (Peel ismételt nyilatkozata Irland ügyében; London népessége.)

Törökország min'sterségváltás; dunagözhajózási ügy.)

Oroszország rendelet a lengyel nemesség iránt; Bute-nieff Rómába küldetett; Lengyelország oroszítottása.)

Külföldi elegyhir. — Értesítő. —

Magyarország és Erdély

Ó es. 's ap. kir. fels. John Lajos helytart. tan. eddigi hivataloskodásától saját kértére felmenteni, elismert tehetségeinek használatát azonban más munka körben gyakorlathoz veendőnek rendelni kegyelme-sen méltóztatott. —

A' nm. m. kir. udvari kamra az időközben meghalozott Sándor József titoknokká kinevezése által megürült fogalmazói hivatalra, Krásznonyi Józsefet, eddigi fogalmazó gyakorlatának tekintetéből nevezte ki; Furesik Mihály előléptetése következtében pedig kiadó hivatalában megürült irnokságra Pöschl Józsefet, eddigi kiadói járulnokot, 's az ekkép megürült járulnokságra Axamethy Jánost, a' kiadó hivatalnál díjtalan gyakorlatot alkalmazá.

Folyó e. majus 1jén Zomborban Várossy János ottani igazgatói tollvívó meghalt. —

Halálozás. Nngy branyitskai b. idősb Jósika János, os. kir. kamarás, valóságos belső titkos tan., az erd. királyi kormányzók nyugalmazott elnöke, és a' közelebbi országgyűlésen volt királyi biztos, élte 66dik évében folyó hó 16dikán estéli 7 órakor meghalt. —

Gyászhir Békésbűl. Megyénk egykori lelkes követe 's csak néhány nap előtt még, érdemdús első alispánja Novák Antal úrf. hó 19énd. e. 11 és 1/2 órakor, 5 hetet túlhaladott igen súlyos és végre lassú ideglázzá fajult betegsége következtében, közjóra szentelt életének 46ik, megyénkbeni folytonos hivataloskodásának (mellyet tiszteletbeli aljegyzőségen kezdett) 25ik évében az élet legdelén, kora halállal minden jók fájdalmára elhunyt. A' nők leghűbbike, a' gyermekek legjobbika, szerető testvérek, tisztelő rokonok, őszinte jóbarátok, mindent, mi emberi erőttől kitelheték, elkövettek drága élte megtartására; nem hiányzott a' legszorgalmasabb éjjeli's nappali orvosi ápolás, melly iránti tanácskozásokban maga országunk ritka tudomány 's tapasztaltságu főorvosa kir. tanácsos Stáhl'y ur is, a' boldogult legbensőbb barátai egyikének főlhívására hazafi készséggel, 's megyénk örök háláját érdemlőleg, személyesen részt vón; de emberi erő halál ellen orvosságot nem nyujthata. Haza, emberiség, törvény, igazság, rend, szabadság és haladás valának a' boldogultnak holtig híven követett dicső jelszavai; szeplőtelen's állhatatos férjfellem, alapos tudomány, mély belátás, 's abból kifolyó ember és körülményméret, gyöngédség, szíveket megnyerő ügyes bánásmód, az észnek és érdemnek mindenben méltánylása; tiszta hűség, szorgalom, vaskitűrés, 's hol a' közjó kívánta nagy szigorúság a' hivatal körében, valának a'

kitünő erények és sajátok, mellyek a' dicső elhunyat olly nagyszerű állásba emelték, hogy az ő személyében mind a' magas aristocrazia, mind a' köznemesség, mind a' szegény népnek osztatlan bizodalma, szeretete 's tisztelete központosult. Illy ritka erényekkel kitünő hazafinak, kit minden osztály édes dicsekvéssel mondott magáénak, főfontosságú hivatalos pályáját csak áldás, béke 's a' megyei élet fölvirulása követhette. Mit ő benne a' haza, emberiség, rokonai, 's barátai vesztek, az igen sok; de mit különösen árván hagyott erényes családja, és megyéje vesztek: az kiszámíthatlan; mert hiszen azt vesztek el, kinél nagyobb veszteni nem tudhattak, azt vesztek el, kire legnagyobb szükségök volt, és volna még messze időkig, kit a' nehéz időkben ezerszer fognak buzgó fohászok közt visszakönyörögni a' kérélhetlen sir jégkebltől, de méltólag megsirathatni elég könyök nem leend ő illy hazafinak, illy öremlernek illy nagyidőkbeni elhunyt, a' csapások legsúlyosbikainak egyike, mellynek első hallására lelkünk eltört a' fájdalom sulya alatt! Isten ója a' hazát az illyen szomorú változásoktól! mi felöttünk pedig örökdedjék védangyalként nagy elhunytunk dicsőült szelleme: hogy a' visszavonás életelő férge, megyei életünknek a' béke áldott napjában termőre indult erődús fáját soha ne rongálhassa!!

Szakál Lajos.

Mély számoló tanítványom.

VI.

„Meg kell lenni nélkületek, sőt ellenetek, és nem engedmény, hanem jog- és kötelességkint; mert fejtekre nőtt a' gondolat“ 'sat. Illy formákban szól hozánk, kiket alkotványunk védelése, ápolása, jogszerűleg illet a' p. hirlap szerkesztője közel három év óta; 's nemcsak ir, nemcsak szól illy formákban — mit némi plausibilitással el lehetne ama jóvendőnek, mellyet elérni akar, kengyelfutója gyanánt fogadni — de lakadásra térni nem tudó ügygyökésszel mindent el is követ — 's ha sokra eddigél nem igen ment, nem rajta mult, — hogy iratit, mondatit min' lelőbb testesítse. Az általa, 247dik sz. lapjában felállított, de tetteleg ekkép egybezaggyváltott pyramisnál fogva tán szabad tehát tőle, a' nyilvánosság emberétől tudakolnunk, hogy vajjon mit akar? 'S minek „kell meglenni, nélkülünk sőt ellenünk, és nem engedmény hanem jog- és kötelességkint?“ és végre mellyek azon „gondolatok, mellyek fejekre nőttek?“ Ne üzzön ennél fogva annyi pompát a' nyilvánossággal; de e' helyett lépjen inkább nyilt sisakkal elé, 's ki vele! hadd tudjuk végre meg, mit szándokol vérünkkel, mit akar belőlünk csinálni, 's alkotványunk régi falait democratiára, republicára, vagy valami eddig sehol nem létezett tökély-ideálra akarja é/átalakítani? Tehát, ki vele! 's a' helyett, hogy az általánosságok tengeréből soha nem köt ki a' gyakorlati tennivalók partjára, 's ha néha öt véletlenül oda sodorja eszméinek dagálya, akkor egyegy, minden kapcsolat nélküli specialitást emel ki, melly rendszerint épen nem illik alkotványunk falai közé, és ha illik, még nem érkezett meg kellő ideje; ezek helyett, mondom, ajándékozza meg ezen hazát inkább valami egybefüggő compendiummal, hogy sem mint igéri, terebélyes újságírói pályához még a' chrono- és historiograph fásztó szerepét is csatolná; mert jóllehet meg-nem-fizethető tagja a' társaságnak az esetek hű és részrehajlatlan feljegyzője, azért, 's kivált most, még is nagyobb szükségünk van olly egyénekre, kik egy kis gyakorlati láncolatban tudnak előadni a' teendők summá-

ját, és tactusként melléje ütögetni az okszerinti „egymásután!“, 's mert — tisztelet, beesület, de igazság is — pártjához legalább eddigél nyilvánított szerfeletti hűsége, 's mindazok ellen, kik felkentjei nem valának, bizonyított igazságtalansága, és ekkép „egyoldalúsága“ és e' mellett mindenben mutatott „felszínese“ miatt nem igen látszik azon kellekkel ellátva lenni, mellyek a' chrono- meg historiograph tényezőihez elmulhatlanok; kivált ha a' száraz factumok mellé — jóllehet ezek point „látpontja“ is vajmi sokféle, és nem minden embernek jutott osztályrészül az igazi szerint itélni — még némi kis magány nézetek és okoskodások is ragasztatnak, mitül, Tamás vagyok, hogy igen tudná magát visszatartóztatni a' mindenben tanárkodni szerető p. hirlap szerkesztője.

Irjon ennél fogva könyvet, mint én iram a' „Hitel“ „Világot“, „Stadiumot“ 'sat. mellyekben nohabár koránt-sincs a' bölcsesség kövének csak árnyéka is rejltve, azért mégis némileg egy olly egész foglaltatik, melly után minden, ki azokat egy kis figyelemmel és engedékenységgel olvassa, tisztán itélhet egyetemes politikám hitvallásáról, 's tudja minden esetre, hanyadán van velem; midőn, én legalább 's velem együtt, tudom, nem egy, mi eddigél még nem tudtuk egészen kiszámítani: in ultima analysi milly kaptát nézett ki a' p. hirlap szerkesztője a' magyar számára.

Ha pedig munkáimat említvén, könyvirásra vagyok bátor felszólítani vagy inkább „emlékeztetni“ a' pesti hirlap szerkesztőjét, ez koránsem azért teszem, mintha érintett „irkafirkáimnak“ legkisebb becsét tulajdonitnék, hiszen magam mondom, hogy azokat csak ugy kell tekinteni, mint dilettans exercitiumait, miért annak idejében Oroszszal együtt nem egy derekasan meg is rótt; hanem azért ajánlom a' kérdéses újságíró urnak a' könyvirást, legelőszér is természetesen, mert roppant olvasottságának megemésztettségénél, mibenlétünknek részéről olly tiszta feltogásánál és a' status-tudományban olly gyakorlati kiképzettségénél, mint nemkülönben politikai mély számoló tehetségénél fogva csak „körülményeinkhez“ illőt lehet ezen oldalról várni; 's másodszer, hogy neki alkalmat nyujtsak, szavát állnit. i. teoriáját gyakorlatilag is üzethni, melly szerint, mint tanítá, a' megyei autonomiák és a' törvényhozás köreit meg kell előzni a' sajtó által mozgásba tett elmesurló-dásnak.

Irjon tehát könyvet; hadd legyen min' rágódnunk és surlódnunk. Mert hiszen — és ez a' könyv és az ostorozó hirlap közti különbség — mostani „alapra-kási vezérocikkféle kengyelfutója“ nemcsak nem hagy egy kis eszmélésre, 's annál kevesebbé valamelyes megemésztésre időt, de egy indigestiobul a' másikba döntvén inkább vértolulást mint eszmeérlődést okoz; 's ekkép nem alap-rakásra, hanem felforgatásra szolgál.

En mikor megírom könyveimet, egy lépéssel sem mentem tovább, érlődésnek hagyván át, mit a' szél véletlenül el nem sodorna; mi által tetteleg tán jobban járultam azon pyramis talajának rakásához, mint azt remekül festő és szavakban vajmi tündöklő, de kivitelben annál fogyatkozabb mély számoló tanítványom. És mégis — mire fgyelemért eszedem — jóllehet senkit nem korbácsoltam, de még legtávolabbrulsem agítáltam, és nem tűzém ki zászlómra a' „Néklületek sőt ellenetek“ gögteli mottoját hanem a' kengyelfutói szerepül bevégzett munkát, mélyen hallgatva, sorsának hagyám; — és mégis, ma, mint magával számot vett elemedett ember, nem egyszer kérdem, Kőlcsey szerint, magamat: „Ősz gyermek, számláld el a' hasznót, mi ifjúkori tetteidből származik!“ mert nem

vagyok egészen bizonyos: elgyengült 's ekkép hagamzba olly könnyen átmenő nemzetünk felüdülésére csak egyegy olly aránylag gyengéd adag is, mint a' millyet én nyújték könyveim által 's pedig hosszú intervallok közt a' magyar közönségnek, nem ártott é többet mint használt vala; és ha ezt átgondolom, akkor valóban Laokoon kínjai közt — mellynek kigyóitul engem barátságosan körülfontatni sziveskedik a' p. hirlap szerkesztője, 's ezen operatiótul társaival együtt maga sem marad el — csak azon vigasztaló öntudat hoz némi irt fájdalimra, hogy szándokom becsületes és véremhez hű volt, és e' mellett — mit tekintetbe nem venni tán igazságtalan lenne — hogy akkor midőn én léptem, és nem ostorozó journalistá — hanem könyvirókép a' politikai pályára, mai felingerlett állapotunkhoz arányozva mibenlétünk még felette asthenicus volt, és ha az igazságot minden oldalról meg akarjuk vallani, a' kormány sem tűz még akkor ki az alkotványos és nemzeties haladás zászlóját olly nyíltan, olly láthatólag mint ma. 'S ez oka, miért vontam be haladási irányt adható lobogóimat tüstént, midőn fejedelmi zászlón magyar színeket és az alkotványos haladásnak jeleit láttam. 'S ugyanis mihelyt fejdelmek adnak illyesekben irányt, akkor ha rendalkotás helyett kigázolhatlan chaosba nem akarunk bonyolódni, vagy más szavakkal, ha nem állítjuk személyünk ephemere kis fényét a' közálladalom tartós diadalmáig elibe, akkor le a' magas paripárnul! és minden jó hazafi közlegénysorba állni köteles. Ez legalább az én politikám. Ámde a' pesti hirlap szerkesztője ebben szerencsésb személyemnél. Mert midőn én, teli scrupulussal, valóban nem vagyok egészen tisztában magammal: vajjon politikai lépteimben nem hibázok é, és nem igen tudom, kivált most a' hirlapi interventio után, mikint fog szerencsétlen vérrünk ezer szövevényeinkből és mind abból kibontakozni, mibe az érintett interventio sülyesztő azt — és ezen aggodalom közt nem egyedül én de felette számos és nálam sokkal okosabb hazafi eped — azalatt a' p. hirlap szerkesztője „nyugtató önértettel“ gondol visszatekinthetni czimboratársaival, „harmad évi pályájára“ mint lapjában olvassuk, és felejtven, 's innen látszik, mikép emlékezete valóban „meglehetősen rossz“ hogy egész pályáján nem vitt végbe egyebet, mint Magyarországon lakó minden más ajku népességeknek a' magyarság elleni bősztését, minden osztályzatok felizgatását, minden érdekek tühegyre állítását, szóval nem egyebet, mint indiseret korbácsolást és dölyfös erőtetést; mind ezt felejtven, öntet szöveg e' következő sorokat tűzi ki magának és társainak minden esetrei martír-koronául, ugymint: „Illy korban, illy körülmények közt, a' párt, mellyhez tartozni szerencsénk van (!?), ha kortársaitól gyanusításokat arasson is, az utókortól egykor bizonytalán elismerést aratand — ámde köszönetet é, az más kérdés — miért hogy az átalakulás kénytelen crisisét meggyorsította“ és itt bizvást hozzá ragaszkodni, „kapustul törvén a' házba“, ha létünket nem gyilkolá is meg — mert hiszen tán csak nem fogja az efféle catilinaí viszketeget véget lenig tőrni a' magyar — legalább mód nélkül compromittáta azt.

És ha csak ennél maradna, hagyján; mert hiszen az illusio is szerencse, és mint spkan mondják de én nem hiszem, a' legnagyobb. De nem; mert, mint látszik, még csak most akar vezérileg agálni az új protector, mikor a' fejdelem maga áll a' nemzeties átalakulás kormányrudjánál, és ekkép, mint mondám, közlegénysorba állni volna tiszte minden magyarnak, kinek hona drága. Azonban legyen hite szerint, ringassa magát édes illusiókban magas paripáján; én, noha ez irigylésre méltó lehet, nem irigylem; és éldelje az önmagávali megelégedés vezéri kétértetét — melly újabb bizonyossága, mennyire is meri saját magát és van tisztában magával — habár lehetetlen is nem látnia, ha csak egy pillanatig is magába tér, milly aggasztó veszélyek közé bonyolítja ő és pártja vérrünket és ennek anyyi század óta fenmaradt szabadságát, 's lehetetlen meg nem ismernie, milly sürgetőleg szükséges most, midőn minden elem fel van vérrünk 's önállásunk ellen bősztítve, az egy pont körüli ragaszkodás, melly pont sem ő, sem én, sem más nem lehet, hanem egyedül a' magyar fejdelem.

Mihez képest számolásiban ezentul ne csalja meg magát, 's legyen meggyőződve, hogy, habár kifőz is valamit camariillájában, és mulatságát 's mesterségét üznie engedtetik is egy darabig a' nagyobb rész a' felsőbbség által, azért az ő főzése még koránsem eldöntő, életbe hozó többség; mert bármilly respectabilis legyen is azon naprendszer, mellyben kering — mit nem akarok kérdésbe venni — 's bár mennyi pénzbe került le-

gyen is némelly elvarabáti. 's elvujonezának a' közbizalmi követté felkaroltatás' és alkalmasint még szép pénzbe kerülend a' vissza nem karoltatás — risum teneatis — azért még mindenféle más naprendszerek is léteznek — kivált honunk körülményeit illető eg — mellyek ha kellő tekintetbe nem vétetnek, lehet ugyan bármilly szép álmokat álmadni, de hazát ujjá alkotni bizonyosan soha; sőt csak zavart okozni és rombolni lehet, de építeni, hasznost valósítani tejjességgel nem. És ezt, Istenért, vegye figyelembe; 's azért hagyjon fel már valahára, szépen kérjük, azon boszantó, neveltséges „Nélkületek és Ellenetek“ mottojával, melly egyszer hóbortosh pillanatiban véletlenül poetai venájának fattyu-kínövésekként tollából csuszott, és most annak ugyszólván „polgárosítást“ kívíni harcol vagy inkább handabandáz. Hagyjon fel végre ezzel; mert hiszen hála az égnek, mai időkben még fejdelmek ajkai közt sem illenek efféle zsarnok hyperboák, annál kevesebb egy szerény honpolgár szájába.

És ennyit mély számoló tanítványomnak; ki miután engem túléltnek declarál, némelly más hibáimat vajmi indiserete a' világ előtt kitarja, Laokoon kigyóival összefrigyesülvén derekasan torqueal 'sat. pro coronide — úgy szólván szemrehányólag, hogy szegény fejem miért nem lett tartós vagy tán inopportunitási tünemény, „opportunitási celebritás“nak nevez, és ezt ragasztja hozzá: „hogy ha később munkáival“ — t. i. ujságcikkeimmel, mert hiszen ezek írása előtt a' tudós szerkesztő ur által a' legnagyobb magyar — nak valék kikiáltva — „az előbbieket egybe hasonlítjuk“ — igen, igen, ha a' p. hirlapisták szokásuk szerint csür-csavarva egybe hasonlítják, de más nem — „minden lapon kézzel fogható nyomait találjuk annak,“ — következtelenségnek? merem állítani nem; tehát minnek? — „annak, hogy a' Hittel írója elég statustudományi képzettséggel nem bírt, 's mint politikai reformator sok dolgok iránt önmagával tisztában nem volt.“ És ebben tökéletes igaza van. De ugyan, követelém é én mind ezt? vagy nem mondám é annyiszor a' hányszor, hogy mint dilettans csupán azért írnék, mert ezt más nem tenné?*) Meri é ezt valaki tagadni? Kár hogy 13 év előtt, mikor „Hitelem“ megjelent, olly derék tapintatú bölcsesél, mint a' p. hirlap szerkesztője, még nem ajándékozta meg az ég a' magyart. Mert ha már akkor illyessel ajándékozta vala meg, ki annyira van tisztában magával és olly irtózatosan ki van bélelve statustudományi mindenféle receikkel, mint a' tudós szerkesztő ur: ez esetben eddigelő már alkalmasint mindenben átesett volna vérrünk, és igen üdvösen szenderegénnek egy fölének épített „pyramis“ vagy inkább ránk garabonczolt rom alatt.

Végre köszönetemet igényli a' p. hirlap szerkesztője, hogy ő és pártja engem, kiben az aristocrata a' democratával nem tud megférni, és ekkép mindigi küzdesben van, legalább is tíz évvel előbb hozott magammal tisztába, mint különben történt volna; mi mindig nyereség. És ez igaz: tökéletesen felnyitotta a' p. hirlapi párt szememet; de valóban nem a' körül, hogy mennyire fér belém mint született és nevelt aristocrata — és ez vajmi sértő tövis a' tudós szerkesztő ur 's társai szemében — a' democrat, mert hiszen kifejlődési körülményeink közt nem arrul van és lehet szó — mit azonban a' p. hirlapi iskola tanárjával együtt soha nem tudott megkülönböztetni — elv szerint ki democrat, ki aristocrata, ki republicanus 's így tovább — hanem, hogy milly formák közt létezzünk, és ekkép millyek közt kell és anarchia nélkül lehet csak mozognunk; nem ezek körül nyitotta fel szememet az illyesekben egészen vak p. hirlapi párt, hanem a' körül, mit mindig sejték, hogy valósággal van hazánkban, mint szerencsétlenségünkre mindig volt, bizonyos házsártos kis osztály, melly a' nagyobb részen mindig zsarnokoskodván, meg nem szűnő túl kalandozásai által csak rontani tudott de építeni soha sem, és mellyel legalább ugy látszik mintha a' sok álmosok és félenkek és kötelesség-felejtettek közt csak vas kéz birhatna.

Mi pedig a' tudós szerkesztő ur fölélemi véleményét illeti, mellynek egybevonata által azt hitte: egy jó erőset sujt maga szép dosisa után itélt hűségomon:

*) Lásd a' „Hittel“ előszavát, melly így kezdődik: „Nincs olly böles a' világon, ki még igen sok hasznossal ne nevelhetné tudományit, mint viszont alig van olly tudatlan a' föld kerekén, kitül egyet 's más nem lehetne nagy haszonnal tanulni. Minden emberben van valami jó, mint virágokban méz. 's így remélhetem a' közönség engedőleg fogja ezen értekezést fogadni 'sat.“ — A' szerk.

azzal Talleyrand bizonyos esetét hozá emlékezetembe. Egy a' természetül nem igen pazarul megajándékozott öcsese volt a' híres statusférfinak és egyszersmind ritka elméncznek, melly öcsese elgyengülve élte alkotmány szellemileg még alább szállott. Talleyrand hízegő: ennek következtében többek közt azon részvétellel is ad nauseam ostromlák őt, hogy szegény öcsese — mivel közbevetőleg, nem igen sympathizált — már ismét egészen gyermekségbe esett vala; midőn bizonyos alkalommal, az igen is sok részvét miatt egy kis-ső felpattanván, megnyugtatólag röviden azt válaszolá, hogy „öcsese minden esetre igen magasról nem esett volna.“

És ezen eset az enyim. Mert ha leejtett is a' p. hirlap szerkesztője, legalább nyaktörő magasról nem estem le, 's így semmi bajam. Többnyire ha valaki „túléli“ magát, az mindig türhető, mert legalább, megmászta valamikép a' hegyet, mielőtt völgynek indult volna; míg a' világban nem egy celebritas élte fogytáig soha nem tüdőklött másutt, mint lidérczént posványok és mocsárok fölött.

Egyébiránt nekem is van a' p. hirlap szerkesztőjéről véleményem, melly iránt naprul napra nagyobb tisztába jövök enmagammal; de ez uttal elhallgatom; addig is, hazafiai részvétellel felszólítván őt: „Ne neveltesse ki magát minden méltányosb által.“ Mert valamint én nem vagyok leglátványlabbul is valami celebritas, ugy bizony a' tudós szerkesztő ur sem az, apródjai körén kívül; és valamint nekem nincs pártom, melly több volna mint némelly barátok köre, ugy a' p. hirlapi párt sem terjed tovább némelly egybetalálkozottak körénél. A' magyar még mindig hiúbb, hogy valamely valamelyi suprematiát, mellytől nincs mit tartania — mit a' tudós szerkesztő ur sejtteni nagyon is látszik, mert annyit korbácsol — maga fölött eltörne; ezt bizonyítják évrájkaink, és ez oka, hogy vérrünk vagy honi rendtelenségtől megszaggalva vagy kül nyomástul elzsisbasztva, csak vajmi ritkán és rövid pillanatokként bírt jó egészséggel, mikép törpe is maradt. Ne neveltesse ki ennél fogva magát a' p. hirlap szerkesztője és higye el, hogy sem neki sem nekem, sem egy nálunk sokkal arravalóbbnak nincs pártja, és nem is lehet, mellyel loyális kormány átellenében confusiónál egyebet csinálni lehetne, ha — és e' körül forog a' dolog — azon párt, mellyet a' tudós szerkesztő ur vagy én, vagy valaki nálunknál okosabb véletlenül egybeponosíthatna, loyális közelítés helyett újhuzási, idétlen oppositioi 's időn és soron künti ujtási viszketegekben gyakorolná erejét.

Áldjuk az Istent 's boruljunk térdre ez okbul — ha valóban nem magunkat bálványozzuk inkább mint a' hazát — hogy a' végzés loyális kormányval ajándékozott meg, melly előtt nemcsak az ember áll becsben, hanem az embernek nemzetiségi családokba oszlott léte is; 's melly nemcsak az emberiség általános jogait tartja szenteknek, de az irott törvényeket és ekkép sajátlagos rendszerünket is sérthetlenségnek tekinti. Élvezzük ennél fogva végre azon szerencsét, hogy az, mi kebleinknek mindig legédesb vágya volt, 's minnek elérésére, mennyire tehetségünkben állott, öszintén járulánk hangyamunkánkkal, az alkotmányos és nemzetie kifejlődés t. i. kormányunknál leli legerősb védjét, és ne felejtjük, — nehogy jó szerencsénket jotrombául magunktól lökjük — hogy valjon alkotmányos és kivált nemzetiségi tekintetben mi lenne belőlünk, és mi volna sorsunk ma, — tegyük kezünket mellünkre — ha most az ellenünk felkorbácsolt szenvedelmek árjai és ezer szétágazásink közt loyális kormány erős támaszára nem számolhatván, egyedül csekély és eldiribolt erőnkre volna szorítkozva nem csak védelmünk de alkotmányos nemzeti előmenetelünk is?

Rekeszszük tehát ki a' szűkkeblű ügyészkedést, ha valóban vérrünk üdülése fő czélunk, és a' helyett hogy nehezítnők, segítségük inkább elő a' loyális kormány lélekismeretes czélzatit, mellyféle kormány ha loyalter többséget nem nyer, a' magyart alkotmányosan nem kormányozhatni' és mind azon pyramisféle festvény, melly a' p. hirlapi officinában készült, nem egyéb mint keserű guny és szemtelen szemfényvesztés. —

Le azért a' magas paripákrul, és mindnyája, ki velem egyszerű, közlegénysorba! mert csak akként — de így bizonyosan — lesz még a' magyar, ha t. i. a' régi királyság pyramisa szerint legfentebb áll a' fejdelem, alatta tanácsosai, és ha egyetemes, nemcsak nyelven pengő de szívben lakó, haza- és királyhozi hűségünk alkotja annak talaját.

A p. hírlap szerkesztője pedig a helyett, hogy büvészként a „felhőfutást meg a szelek jós fuvaltatit” kísértene meg, hogy valljon mi hasznost fog teremteni országgyűlésünk, és a helyett hogy parancsnokló tábornagyként szilárd lelkesedésre szónoklána, az ország rendeit, mint 246ik sz. lapja vezércikkében tenni kegyeskedett, mintha Pozsonyban valami ellenséggel kellene szembe szállnunk, mondja meg inkább, ő ki olly mély lélektani ismeretekkel bír 's ekkép olly mélyen tud buvárokodni az emberi tettek legrejtettebb redőiben, és ki olly csalthatlan bizossággal tapintgató eddigelé a korszellem üterét;—mondja meg: az országgyűlésen most felhalmozott erkölcsi ingredienseknek, melyektől minden illetőnek keble telve van és ekkép azok minősége fog adni cselekedeteinek irányt, ugyan mennyi része, salak nélküli honszeretet?

Am mondja meg ezt nekünk! Hadd táguljon keblünk kéjérzetre; vagy elszánt lelkülettel szemlélhesük enyészetiünk lépcsőnkénti bekövetkezését; mint-hogy minden attul függ: több vagy kevesebb salakkal van é összevegyülve azon honi hűség, melyet minden illető magában hord, 's melly hűség nem vak, mert nem szenvedélyes, és ekkép mindig legjózanabb tapintatú megbírálni: a közállodalomra nézve mi káros, mi hasznos.

Tudom, a hivatalvágy, 's pedig még ollyasokban is kik arra nem valók, hazánkfainak nem csekély hibája, mikép nem egyszer történt is meg, hogy nem egy fenhéjázó 's mindenben gáncoskodó szónok zsebéből véletlenül félig egy kérelemlevélke gazdáján mosolyogva, kukuosált ki. Magas esküvel körül is lön ez okul czölöpözve nem egy honpolgár, hogy e részről meg ne csíphesse őt az ármány. És ez némi législator mély bölcseségét nyilván tanúsítja.

Amde ármány igen fufangos, és valamint—mint tudva van—nem egy falusi szép játszja felette haragosan Lucretia szerepét földesurának átellenében, míg ma a tehenessel holnap pedig még a bivalyossal enyelg, és a két megboldogított egyiránt hiszi, hogy egyedül ő a kegyencz: szintugy áll sokszor nem egy hazai hős sziklaként minden fentebbi csáb ellen, midőn ármány; más rést keresvén hiúságánál, valami kis szerepecskét, játszási szomjánál fogva vajmi könnyen csípi meg a szegény halandót, és az illyest szintugy lánczolja diadali szekerehez, mint a másikat.

Beh kár is ennél fogva, hogy azon bölcsék, kik a hivatal-hajhászokat itott olly derekasan körül czölöpözték, nem czölöpözték körül ármány kísértetei ellen mind azokat is, kik hiúságuknak és „coute que coute” egy kis szerepecskét játszani akaró szomjuknak mindent 's ekkép vérünk üdvét is alárendelik. És valóban, hogy ezen igen szükséges provisio életbe hozása elkerülte azon bölcsék figyelmét, kik a tisztviselés eleni esküt találták fel, véghetetlen nagy kár; mert az auxesis legkisebb alkalmazása nélkül—mint sokan gondolják 's fogadni lehetne—alkalmasint tíz hiú szerephajhász ront addig a hazán, míg egy hivatalhajhász út azon csorbát, és e szerint inkább amoda kellett volna tüzni a magas esküt, és nem ide.

Mondja meg ennél fogva a tudós szerkesztő úr—miszerint aztán hadd vigadjunk, hadd epedjünk—azon erkölcsi vian motrixnak, melly most az országgyűlésen minden illetőt mozdit és mozdítani fog, ugyan hány száztulia, salak nélküli hazaszeretet, és hány száztulia egyéb keverék mint: hivatal vagy szerephajhász, pajzán negéd, ál szemérem, iskolás dacz, felekezethazi vonzalom, vallási tekintet 'sat.—Mert csak úgy, ha a hazai hűség, melly tisztán lát, a nagyobb súly, csak úgy és nem máskép van jövendőnk, tudniillik—mert hiszen mindennek, még egy elégetett lapocskának is van jövendője, de hamu—nemzeti és alkotmányos jövendőnk.

Kutassa ezt ki annál fogva mély számoló tanítványom, és aztán erre építse vezércikkeit, mikép a salak nélküli hazaszeretet súlya egyéb indítóokok maszlagait a gyűlölet és neveltség pelengérére napról napra magasabban vonja fel; minthogy így, csak így fog journalisticája, melly már annyit ártott, érne elvégre valamit.

Gr. Széchenyi István.

Országgyűlési közlemény.

II. Kerületi ülés, maj. 22kén 10 órakor. Zemplény és Nyitra megyék követeinek elnöklete alatt megnyitvatván a kerületi tanácskozás, mindenekelőtt a megválasztott jegyzők nevei olvastattak föl az elnökség által a mint következtek: Szentkirályi Móricz, Szemere Bertalan, Ghiczy Kálmán, Vukovics Sabbas, Zom-

boresevics Ferencz és Demeczky Lajos. Közülök hárman rövid szónoklattal igérének hűséget és fáradatlanságot. Szemere Bertalan vonakodék elvállalni a jegyzői tollat, minthogy közfelkiáltással még az e'ső ülésben megválasztott követtársai is elevenen foglalva e tisztes megbizatással, nem igen maradna idejük más tárgyakban komolyan működhetni; a nyilvánult bizalmas marasztalásnak azonban kénytelen volt hódolni. Felolvastattak ezután a bizományfelek vizsgálásával megbizandó választmányi tagok nevei. Ezután a Jisz- és Kun- nemkülönbén a Hajdukerület és Fiume követei szólaltak fel, a mennyiben az e'ső kerülés folytán alkalmuk nem volt előterjeszteni abbéli kívánatukat, miszerint ők is mindazon jogokban részesíttessenek, melyek őket 's illetőleg megbizóikat, törvényes állásuknál fogva itt az országgyűlésen illetik; minthogy azonban e kérdés, Pestmegye követe 's utána az elnökség előadása és kijelentése szerint—kerületi ülésekbeni állásukat illetőleg a multkor már elhatározottat, a szónokok előterjesztése csupán önigazolásokra szolgálódnak tekinteték. Indítványt tön azután Veszprém m. követe a RRdek táblája üléseiről 's kerületi tanácskozásokról gyorsirók nyomán szerkesztendő naplók nemkülönbén egy országgyűlési ujság létrehozatala iránt. Az erre következett számos nyilatkozat folytában több más tárgy is megérintetett, igyp. o. az országgyűlési napló censorai megválasztásának szüksége, sajtótörvények hozatala, az 1840: 5d. cikkben előforduló 's törvényink által nem ismert hivatalnok cízm elientendő óvás 'stb. mik egyébiránt ezuttal többnyire mellőztettek, magok sorozatára 's rendszeres tárgyalására halasztatván, 's a szőnyegen fergott napi rendű tárgyan olly értelmű lön a megállapodás, hogy a Rendek táblája üléseinek naplója létrehozatalán kerületi elnök uu. Személynök ő nm. egyetértve munkálkodjanak; a kerületi ülések naplójának vagy jegyzőkönyvének szerkesztése és kiadása iránt az illető egy-ödekkel előleges egyezkedésbe bocsátkoznak; továbbá az országgyűlési ujság megalapítása iránt már a mult országgyűlés alkalmakor a főrendek táblájához intézett de elfogadásra nem talált üzenet bővebb tanácskozhatás végett köziratra kibocsátassék, a RR. országos ülései naplójának censoraiul pedig, mikép a mult országgyűlésen a megyék részéről most 16, és a városoké 4 tag választassék. Ezzel a kerületi ülés eloszlott.

III. Kerületi ülés, maj. 23. Felolvastatván a maj. 17ki kerületi ülés jegyzőkönyve, annak szerkesztésében változtatást kívánt létetni Biharm. követe, elhagyatni kívánván a megbizólevelek vizsgálatára kinevezett választmány munkakörére nézve azon kifejezések, melyekben az is meghatározottatik: mibe ne bocsátkozzék e választmány midőn a megbizó leveleket átnézend. A javasolt módosítás ellenzőkre 's pártolókra is talált; de valának ismét, kik új módosításokat ajánlottak; így—Csongrád, Borsod és Somogy követei, minek következtében több rendű nyilatkozatok után szavazásra kerülván a dolog a csongrádi módosítás fogadtatott el. Mielőtt a ker RR. a napi kérdésre t. i. az országgyűlési ujság megalapításának kérdésére átmentek volna, előterjeszté az elnökség, mikép a Rdek orsz. üléseinaplója iránt mind személynök ő nm. megérettetett a szükséges tudakozódás, mind pedig a vállalkozni akaró gyorsiró és könyvnyomató meghallgattattak kiknek nyilatkozata oda irányult, hogy ugyanazon feltételek mellett (a gyorsiró havonkénti 600 pg. forintért, a könyvnyomató pedig 100 nyomt. ívet 6 pgő ftért) mint a Főrendeknél, a KK. és RR. naplója szerkesztését 's illetőleg kiadását szinte magokra vállalandják; minthogy azonban a nyomtatási díj kissé nagy-nak találtatott már a mult ker. ülésben: ő nmlga még más könyvnyomató ajánlkozatát is meghallgatandja. Ezen előterjesztés után a költségek honnan 's mikép viselésének kérdése körül nyilvánultak a vélemények, még pedig először csak az orsz. ülési naplót, nem pedig egyszersmind a kerületi illetőleg, 's hosszabb vitakozás után, miközben némellyki az orsz. pénztár által fizetendőnek, mások pedig a só árából viselendőnek indítványozák a költséget, — megállapodással lön, hogy valamint a főrendek naplója, ugy a képviselői táblaé is az orsz. pénztárra utalványoztassék. — Tárgyalatott aztán a kerületi napló létrehozatalának kérdése, 's minthogy az elnökség erre vonatkozólag előterjeszté, mikép annak napló-idomban szerkesztésére vállalkozó nem találkozott, ellenben a tanácskozás folyamának jegyzőkönyvileg fogalmazására két egyed ajánlkozék: csupán ennek létrehozatala lehetséges, egyuttal elhatározandó levén, milly költségen és

minő tartalom szerkezettel? Mindkét kérdésre nézve elágozának a vélemények, míg végre közös hozzájárulással azon vélemény emelkedett határozati erőre, hogy a jegyzőkönyv egészen különállólág attól, melyet a már választott jegyzők csupán a határozatnak beiktatásával vezetnek, terjedelmesalakban szerkesztésére a KK és RR. közül e munkakör elvállalására kész egyedeek választassanak fölkiáltás útján, megkérelvén: Zsoldos Ign. Veszprém, Botka Tivadar Bars, Zákó Ist. Bács, Majláth Gy. Baranya, Eischl Ján. Sz.-Fejérvár m., és Komlóssy Debreczen v. követ. uu., kik arra nézve teljes szorgalmukat ajánlották. Veszprém m. követe azon kívánatát csatolá hazafiúi készségének szives kifejezéséhez, hogy e jegyzőkönyv hitelesítéséhez szintugy censorok neveztesse a KK. és RR. közül, mint léteznek az orsz. ülési naplónál, mi egyértelműleg elfogadtatott azon hozzáadással, hogy a cenzurálás alkalmával a kerületi elnökök is jelenlegyenek, — a censorok száma a megyék részéről 24, a városoké 8, a káptalanoké 2ben állapittatván meg. Addig is pedig, míg ennek sajtó által közzététele iránt, könyvnyomtatóval egyezkedés után, határozat keletkezhetik, a fogalmazandó ker. jegyzőkönyv köziratra boesáttatni rendeltetett. H.—

Pozsony. F. hó 13án délutáni 5—6 óra közt tudaták a vár fokairól leharsogó álgyűlések ő fels. urunk királyunknak felséges nevével lett szerencsés megérkezését. Az ágyuk jellővéseit rövid idővel a menny dörgései előztek meg, 's az utcaköz állomásozó rendes és polgári katonaságra és a várakozásteli népre sürü cseppekben csorgott a nyáriás eső; de helyén maradt az, meg nem akarván semmi áron fosztatni a szeretett fejedelmi pár láthatásának édes pillanatától. Nemcsak a rendes és polgári katonaság díszelgett a legmagasb és magas vendégek méltó fogadásának emelése végett, egyutt l rendtartásra állítva fel, előkelőbb u'czáinkon, de a czéhek lobogói, a folytonos haragszó's háláérzelemmel telt nép szűnni nem akaró éljenzései, mellyek hű jobbagyi szivekben feklő legtisztább érzelemből fakadoztak, a pillanatot olly polgári ünnepélylyé szentesíték, melyben a magyarnak koronás királyá iránt nemzedékről nemzedékre tanusított jobbagyi ragaszkodását testestelve nempillantani, lehetetlen volt. — Az ugynevezett halászkapunál zöld galyakbul római aggszabásu felállított 's a hódolat kényszeríten érzetmeit kifejező díszítvényekkel ellátott diadalív magasos pompát előidézőleg ereszté át a fejedelmi párt tágos kapuján, 's a fejedelmi kocsi a folyton éljenző nagy néptömeg tódulása miatt csak lassudan haladhatván kedvező előjételetnyújtott, az imádott földi fejedelme tartósb szemlélhetésében testlelkileg gyönyörködő ünnepélyes sokaságnak, míg végre udv. magas, 's többek közt a szinte falaink közt tartózkodó török követ fényes fogatu kíséretében, a számukra nagy gonddal elkészített fejedelmi szállásba érkezének, hova orszá-gunk szeretettel tisztelt nádora 's nagyai, a szerencsés megérkezés fölötti közörmű 's háláérzelemit tolmácsolni tüstint sietének. — Este. általános világitás volt a nagyszerű ünnepély küldiszeül szánva, de a mellynek sikerbe vételét, magyar gazdára üdvöt hozó ugyan, de reánk az alattvalói igaz öröm jeleit külsőleg is mutatni olly forrón akaró pozsonyiakra nézve, ezuttal épen nem jókor érkező eső közbenjötté húsítá meg, a világitás tehát más napra maradt, de az eső ekkor is csak néhanéha állván el, a meleg szándok ismét háttérbe szorult. A városi színház irigylendő szerencsésü igazgatóját azonban a kedvező körülmény, melly szerint szerencsése esett a fels. fejedelmi párt színházában tisztelhetni, a még folyton nedves 's épen akkor szeles is lenni kezdett idő kedvetlenségével daczolásra serkenté, ez ugyanis a színháznak ez alkalomra készült festvényekkel ékesített előhajtatóját tetőtől fenéig különféle színű lámpáskákkal látván el, azokat, míg ő felségeikben a színházban mulatának, meggyújtani törekedett, de iparkodása reményeit a váratlanul kerekedett szél 's azonnal reá következett eső szinte megthúsítá; a világitás tehát ismét harmadnapra halasztatott. — Majus 20kán az e' czélra pompásan földszített primási teremben tartott királyi ülésben részt vön ő felsége a királyné is, ki a karzaton felállított trónban csilagkeresztes damáktól környezve ült, 's mind bejövetelek mind távozásakor sokszorosan megjeleneztetett. Ő felsége a királyné udvari hölgyeivel egyutt drága magyar díszöltözetben jelent meg. A külügyek ministerét, Metternich hget is meglepő volt látnunk egyszerű magyar ruhában. A karzaton külön hely volt rendelve a külföldi követek, a diplomata kar számára, kik—kivéve a törököt—egymástól nem igen különböző nemzeti ruháikban tüntek föl. A karzat fele részét tömérdek hölgnézó foglala el ünnepi öltözetben. Ugyancsak majus 20kán ő fels. tiszteletere Pozsony nagyszerűen vala kivilágítva, különösen a városház; mintha az egész városért ki akart volna tenni, a tömérdek lámpa fényözönétől alig látszott, ugyszinte a színház előtti jelképes alkotvány sok színben játszó illuminatiója is gyönyörűen vette ki magát. De mégis szebb, meglepőbb és sajtófosabb látványt nyujta a nemzeti háromszínnel kivilágított Bécs-gözös, mellyen már említve volt, a fejedelmi

pár érkezék körünkbe. Majus 21én este fényes táncz-
vigalom volt a színházzal egyesített tánczteremben,
mellyben Strauss zenészkarajtszott. Ő felségök leg-
magasb jelenlétükkel méltóztattak ez ünnepelet díszes-
síteni 's királynéknk ő fels. azon örvendetes kívánatát
kegyeskedék kifejezni, hogy magyar táncz is jár-
tassék; mi azonban csak későn, a' fels. uralkodó pár
eltávozása után történhetett meg, mivel Strauss nem
tudott körtánczot játszani, 's párok sem találtak
hirtelen, kik e' nemzeti tánczot szabályszerűleg tün-
tethették volna ki. A' belépti díj 2 frint 30 krajczár
volt pöböben, 's részint ennek tulajdoníthatni a' ven-
dégek aránylag csekély számát, részint pedig azon
körülménynek, miszerint a' belépti jegyek és utasí-
tások német nyelven valának nyomtatva, mi a' szin-
házigazgatónál minden esetre balfogás vala. 22dikén
ő felségök Bécsbe visszautaztak, hová ugyanazon
nnp kívánt egészségben megis érkeztek.

Budapesti napló. István cs. k. fhg. f. máj. 25én
Galathaea gözösn, Bécsből esti 9 órakor szerencsés-
sen megérkezett, miután utközben Pozsonyban fensé-
ges atyjánál is kiszállott volt. — Máj. 25én ismét két
kisebb hajó ütődött a' fahidba, hajósaink eddigi ügyet-
lenségök 's készülételek voltuk ismét tanujelöl. —
Mult szombaton reggel a' budai hidfőnél a' vámszedők
egy adózni nem akaró zsidófiával, és illetőleg atyjá-
val szokott modoruk szerint összezűrdülvén, egy kis
ütkekezés támadt, mellyet csak néhány katona hozzá-
járultával lehet megszüntetni. Délután a' vámszedők
kissé udvariasabbak voltak. — E' napokban az egyik
usszoda leuszott, 's bizonyosan összerombolandó a' ha-
jőhidat, ha az állandó hid belső zárgátján dolgozó em-
berek még jókor föl nem fogták volna. — Ez alkalom-
mal ismételve ajánljuk nemzeti színházunk ügyét a'
budapesti közönség figyelmébe, melly darab idő óta
igen elhanyagolja ez intézetünket, ámbár ez valóban
győzelemmel mérközhetik a' német ellenében. Bartay
igazgató ur mindent elkövet, mit i. ly rövid idő alatt
tőle méltányosan követelhetni, 's valóban sajnós, hogy
áldozattal párosult fáradozását még eddig nem jutal-
mazá az ohajtott siker. Azt mondják, hogy opera kell
a' közönségnek; B. ur e' tekintetben is minden lehetőt
megtett, de ha már Hasselt-Barth assz. és Lutzer Jenny
is csak kétszer bírták a' színházat megtölteni, akkor
ugyan minő magosra lehetne még a' követeléseket csi-
gázni? Tadolini assz. és Ronconi is el fognak jöni, 's
24 személyből álló igen jeles tánczkar, kívánhatnak ez
többet az operakedvelők? De az effélék igen nagy ál-
dozattal párosak, 's azért gondolja meg minden méltá-
nyos ember, hogy a' jót csak jó pénzért kaphatni, 's
hogy az igazgatóság saját vagyonának kockázatásá-
val csakugyan nem mozdíthatja elő a' közönség élve-
zetét. — Nemzeti színészintől a' Bécsben fölléphetés
megtagadtatt, 's megvalljuk, mi ebben semmi hely-
telent nem látunk, mert igen természetesnek látjuk
azt, hogy a' franczia színész Franciaországban, a'
német Németországban, a' magyar pedig Magyaror-
szágban adja mutatványit. — Megjelent 's minden pesti
könyvárusnál 40 pgő kron kapható „Tisztujítás“ a'
magyar tud. társaságtól 1842ben száz arany jutalmat
nyert pályavígjáték 4 felv., írta Nagy Ignác. — Szinte
most hagyá el a' sajtót a' „Külföldi Regénytár“ 11ik
kötete, 's a' szimutár 42ik füzeté, mellynek tartalma
„Fiesko“ szomoruj. 5 felv., Schiller után ford. Nagy
Ignác. — Még e' hó folytatában jelenik meg a' „Magyar
életképek“ 5ik füzeté is, melly iránt annyira növekszik
a' köz részvét, hogy a' nyomtatandó példányok száma
ezentul szaporíttatni fog. — Minap jelent meg 's Emich
Gusztávnál bizományban van: „A' lutheranusok ellen
1525ik évben iktatott törvényhozába be nem folyt a'
r. k. papság. Némely észrevételekkel a' magyarországi
reformatio bejövételére“ című historiai értekezés. —
Játékszini krónika: nemzeti színpadunkon f. hó 19én
adaték „Az élet álom“ színj. 5 felv.; 20ikán „Ki-
rálylány mint koldusnő“ színj. 5 felv.; 21én „Zsig-
mond király álma“ színj. 4 felv.; 22ikén „Paris éjjel“
népdráma 5 felv.; 23ikán „Teréz“ dráma 5 felv., ez
elődást örömmel számíthatjuk a' legsikerültebbek kö-
zé; 24ikén „Báléj dalj. 5 felv. Szigligetiné (Amália)
mit szerződött tag lépett föl, Herger pedig (Reiter-
holm) mint vendég; 25ikén először „Halifax“ vigj. 4
felv., francziából ford. Szentpéteri. Holnap hétfőn,
Bartha jutalmaul először adatik bérszünettel „Gáspár
halász“ dráma 5 felv.; Bouchardy után francziából
ford. Fekete Soma. „Lázár pásztor“ szerzője írta e'
színművet, 's így reményljük, hogy a' közönség nagy-
számmal jelenendik meg Bartha jutalmazására, ki olly
számos év óta működik nemzeti színészetünk körében.

Csanád v. megyei közgyűlés. — Vége. —
De habár ezek így történtek is, mert tetszett három
egyednek 's nem többnek, az egész megyei, és a'

jelenvolt háromszázat haladó nagy közönség tagjai-
ból, nem tartunk attól, hogy ez által magoknak több-
bet használtak vagy értek volna el, mint irigység v.
harag-indulatainknak boszus kiöntését, mert hogy az
illy kikélek az ő egyedi vagy alanyi nézetökben is,
mert másoké 's a' közvélemény szerint ugysem az,
szenny ne legyenek, szükséges lenne, hogy azok ne
is törtétek volna meg, mert azokat egy ember
is megteheti ezekből álló közönségek ellenében 's
ollykor büntetlenül is, szomoru tanulságul szolgál-
nak erre a' közelebbi zalai események is, hol lehetett ér-
demesb hazafit találni egy Deáknál, 's mégis mik törté-
téntek? És ekkor mi elégtétele van a' becsületes em-
bernek, az igaz hazafinak, de hogy segíthetünk il-
lyeseken a' szólásszabadság korlátozása, vagy mu-
nicipális szerkezetünk elvesztésének veszélye nélkül,
valóban nagy kérdés, mellynek megfejtése a' tör-
vényhozás feladatát 's előgondoskodását igényli,
különbön méltán felfő, ne hogy a' szabadságali visz-
szelés által legszebb intézetünk egyikének sirja ásas-
sék meg. Azért miután Csanádnak jelen gyűlését egy
mint minden ez előtt a' béke és rendtartás jellem-
ző 's némely részint szomszéd helyeken, részint kebl-
lünkben is jóslott bieskás gyűlések iránt tett kérdések
feleletek, nyilvánított aggodalmak, gyanúsítások
nemesak hogy e' mostani gyűlésen tetfben a' legfé-
nyesbben megérfoltatják, de reméljük, hogy a' szent
béke nemtője a' közösen tört fájdalom által, mert
mindenkire érzékenyen hatott, megedzve, még kö-
zelebb egymáshoz hozott viszonyink kapcsolata által
a' bontatni megkísértett egyetértés fenntartására szí-
lárdabbá 's érdemesbbé váltak felett jövőre is örkö-
dendik. Az utasítások újra felolvastattak, adó, ö-
siseség 'sat minden nevezetes tárgy a' pesti utasítás
szellemében elintéztetett, mellyek közlésével, mi-
vel azok ugy is legnagyobb részben már közölve
voltak, itt helyet nem foglalunk, de egyébiránt
majd lehet azokról bővebb tanúságot is az ország-
gyűlés színe előtt követünk által tenni. Holnap a'
gyűzőkönyv fvg hitelesített 's azzal hihetőleg a'
gyűlés be is rekesztetni. —

Turócshul majus 2kán 1843. Tegnap véghez
ment nálunk a' követválasztás 's miután L. P. th. azon ál-
lítás elhiresztelésevel, hogy ő az adónak barátja, és a'
kötványnak ellensége a' hozzá szító nemességnek nem
csekély része elidegenítettett, Kuttay Károly táblabíró
többséget nyert, társa Rakovszky Adolf főjegyző ellen
a' Lehoczky félieknek sem levén ellenvetésük Bevert ré-
gi szokásnál fogva nyomban feleskettek az utasítás-
nak hív teljesítésére. Melléjük 3 irász, mindegyik egy
egy pengő forint napidíjjal adatott. Gr. Széchenyi Ist-
ván táblabíróul nevezetett. A' főispán megnyitó beszé-
dében felszólítá a' KK. az országgyűlési szállások fize-
tésére, erre azonban tagadólag válaszoltak. Blaticzai
és zniói járásokba rendes, de fizetés nélküli esküttek-
nek fálkusházy Gyurgyik László és Eördög Simon ne-
vezettek ki. —

Zalamegyei közgyűlés. Sámeg, majus 23.
Nádor ő fenségétől elhőki uton érkezett meghagyás kö-
vetkeztében f. hó 22én Zala-Egerszegben ismét követ-
választási gyűlésünk volt, azonban a' követség elvál-
lását ellenző okok mindekkorig sem levén elhárítva,
a' nevezetes többség — elnök első alispán ur figyel-
meztetése daczára is — oda nyilatkozott, hogy bármi
törvényes büntetés érje is, a' dolgok jelen helyzetében
követeket nem választhat. Mi már igénytelen vélemé-
nyünköt ezen hírlapban kijelentők, hogy Deák Ferencz
nélkül még most képviselőnk nem lehet 's biztat is a' re-
mény hogy C. L. érdemes bíránk jeles indítványára az
ingerült kedélyek lec ilapíttatván, a' béke anyala is-
mét közünkbe szálland, 's az akadályok, mellyek elle-
nére jelenleg nem itézkedhetünk, el fognak nem soká-
ra hártatni mert a' békeszeretők már közel vannak a-
zon kulcsához, sőt talán Ariadne fonalát is bírják,
mellynek nyomán — a' rémalakot okos tapintattal in-
kább elaltatva, mintsem meggyőzve — a' tömkeleg-
ből szerencsésen kivergődhetnek.

**(Veszprém 's Palota közt vizgyógyinté-
zet.) Veszprém.** Nem tartom érdektelen dolognak,
tudomására juttatni e' lapok t. cz. olvasóinak, különö-
sen a' szenvedő emberiségnek, mikép fölünk mint szü-
te Palotától is egy óra járásra, források közt, viz-
gyógy-intézettel dicsekedhetünk. Ezen már aanyí áldást
hozott győgmódot ifjabb V. Szabó Sámuel hagymáské-
ri derék ref. lelkész nevezetes áldozatokkal honosította
meg körünkben, ki a' pesti vizgyógyintézetben részint
üdülés, részint tapasztalás kedvéért több ideig tartóz-
kodott. V. ur intézete már csak annál fogvast is nagy fi-
gyelmet 's buzgó részvétet érdemel. mivel a' Pestnél kü-
lönben is jóval olcsóbb helyen a' betegek lakbérül mit-
sem fizetvén, holnaponként az élelmezés kevésbe kerül.
Lehetetlen valóban, hogy V. Szabó urnak önzéstelen,
hő kebellet létrehozott vállalatáért buzgó köszönetet ne
nyilvánítsunk, ki hogy szép hivatását annál hathatósab-

bá tegye, nemesak hivei lelki, hanem embertársai testi
bajaikról is hiven és szorgalommal gondoskodik.

Fejérmegyei tiszt- és követválasztás. Nem
levén közelebbi eseményink ingó tollainak ismérétebe
avatott, azoknak titkos műhelyeibe e' lapok olvasóit
bevezetni vagy azok mesterfonalán a' mesterszivek re-
dőit feltárni nem tudom; csak mit e' mozgalom napjaiban
látam, hallottam vagy tapasztaltam, kedvest szintugy
mint kellemet ent, szívelemőt vagy sujtót, vigasztalót
vagy borzasztót, hiven adandom elő. Tulzónk a' be-
következő tiszt- és követválasztás előkészületeinek czé-
lataihoz képesti kidolgozását már január 18ki közgyű-
lésünkben erőszakosan önzekeikbe játszván, fölébresz-
ték ez által a' szendergő oroszánt, és a' midőn az álta-
lok életkérdésnek állított titkos szavazást aprilisi érne-
gyedes gyűlésünkben reánk to'ni igyekeztek, minden e-
rőködéseik, színházi demonstratiók és szemfényvesz-
téseik mellett is, ugyszólván Aesop megpukkadt béká-
kájának sorsára jutottak. Ezen vesztességük elég okul-
hatást nyujthatott volna nekik, ha dicsvágy, indula-
tosság, boszu 's a' zavarosban halászni szándék sze-
meiket nem vakítja el a' megyei méltóság, az alkotvány
köteles tiszteletét sziveikből ki nem olta. És e' parányi
töredék ujjabb viadalra hja felf. hó 3kán az ősi alkot-
ványt tisztelő lelkes Fejérnek összes Rdeit, és majd az
alapi pusztaban majd a' fekete Sas (vendégfogadó Sz.
Fejérvárott) odvas fészékben előre kifőzött terv szerint
erejét megfeszíti, hogy boszut állhasson; a' hol csábítás
's alacsony rágalmak elhangzanak, ott szinte hiva-
talra vágyóktól kölcsönzött pénzeket mutogat, és hogy
párthiveit szaporítsa, egy szomszéd megyei helység-
ből többeket, kiknek Fejér dolgaihoz szavunk sincs,
becsődít, tudván, hogy a' gatyafiak hasonló viadalok-
ban edzetek. Hajnallik majus 3ka 's ámbár a' megye
kapuján olvasható vala, hogy a' terem szűke miatt a'
tiszt és követválasztás a' megyeház udvarán lesz tartan-
dó, a' becsődített szomszédok egyik főnökük biztatásá-
sából a' megyei terem a' táját hetőrvén, a' tulzónak
— ideértvén markotányosait is — mintegy 800 főből
álló veres tollas és zászlós csapatja reggeli 7 óra tájban
a' teremet elfoglalja, honnan csak a' gyűlés megnyitta-
tása e' őtt jött le az udvarra. De ez alkotványosak is
ébre valának 's hatalmas egyetértéssel olly erőf fejté-
nek ki, mellyet Fejér eddig nem látott, a' tulzók nem is
álmodtak. 2,200 főből álló alkotványos mint a' nemesi
szabadságnak anyyi örje, és a' felkelő seregnek részint
megöszült bajnoki részint jövendő tagjai; fejér tollal
mint a' megye nevére vonatkozó szerény külje lel me-
gyénk fiatalabb nagyai vezérlete alatt 8 óra tájban a'
megyeház udvarára mint e' nökileg kitűzött helyre vonulá-
nak. Párthiveiknek illy nevezetes kisebbségét látván a'
tulzók, miután küldötteiknek már előbbi nap főispán ur
ő exeja szokott nyiltszivűségével egyszersmind főispáni
szilárdsággal kijelenték, hogy S. L. urat az érdemesek ki-
zártával alispáni hivatalra ki nem jelölheti, elhatározzák
hogy rendtelenségeket követnek el, mit a' főispántól el-
távozásuk közben e' szavakkal ki is monák, holnap nem
lesz restauratió. Bár azonban jövendőölésük a' főispáni
gondoskodás 's megyei Rdek közre munkálása miatt be-
nem teljesült, mindazáltal a' rendtelenségek, fájdalom,
csakugyan bekövetkeztek. Ezek elősorolása előtt, nem
hagyhatom érintetlenül azon okokat, mellyek főispán ur
ő excját arra bírták, hogy a' tulzók kedveltjét az alispá-
ni kijelölésből kihagyja. Nem egyedül a' conferentiában
megemlített azon kifogás, hogy ő a' törvénytanulást nem
fejezte be 's nem diplomatikus, mert az első iskolák
nélkül is pótolhatta, a' másoknak szükségét pedig se
törvény se szokás nem kívánja; nem M. L. reáhatása,
mert gépül használtatni más által gyöngesség ugyan de
nem vétek, — nem a' megyei végzés megvetése, mert
ennek nem engedelmeskedni politikai bün ugyan, de azt
megboszulni a' megye hatóságához tartozik, mit ha el-
mulaszt a' megye, csak szánakozni lehet, ha teljesi-
tette, feledni kell, — voltak a' praetendens kiha-
gyatásának okai, hanem annak a' törvénykezésben já-
ratlansága, (mert ne mystificáljuk magunkat, a' ma-
gyar nemes habárszületett katona is! de azért még nem
született alispán) a' legfelsőbb parancs megvetése 's a-
zon nyilván kimondott politikai hite is, hogy ő hivatalt
nem vállal, — igazolák kijelöltetésből kihagyatását.
Ő excja a' gyűlésből kiküldött fényes választmány meg-
hita után szünni alig akaró éljenek közt elnökszékét el-
foglalván, lelkes üdvözölő beszédére mindnyájunknak,
kik benne igazságos főkörmányzónkat tiszteljük, szívei
és szemei ellágyultak, voltak mégis ellenünkben né-
mellyek, kiknek epesáppadt arcukon a' létél vagy sem-
miség elhatározó pillanata vonaglott, kiknek szemei bo-

szuság dühétől lángoltak 's kezeik ökölle fásultak. Sárközy Kázmér első alispánna közfelkiáltással megválasztván, midőn a 2dik alispáni kijelöltek közt S. L. neve nem hallatott, és a veres tollas vezéreknek szó- 's ökölbeli erőszakoskodása sikertelen maradt; párthiveik először követ 's fadarabokat hajgáltak a' zöldasztal bal oldala felé, és előre kiszámított tactika szerint az elnöki szék mögé, utóbb zászlóikat a' fejtollasok ellen szegezve az asztalhoz nyomultak 's azt feldöntötték. A' féktelenség ezen előjelei közt főispán ur ülését oda hagyni kénytelenítvén 's a' rohanó tömegből körülálló tisztelőinek segedelmével kiszabadítottván, lakába vonult; mintegy kétszázan a' duhögök közül utána 's a' ajtajára rohantak azt betörendők, ha F. G. kamarának katonái elhatározott fenyegetése az üldözőket vissza nem riasztja. Ekkor a' főispáni lak azon ajtaját kezdék ostromlani, mely a' nagy teremre szolgál, de ezen szándékokban, valamint az udvaron az alatt kiütött verekedés folytatásában a' segítségére idején érkezett katonaság által akadályoztattak. A' gyűlés helyén elkövetett illy méltatlanságot megboszulni 's az eddigi védelem-állapotot ostrommal fölvaltani könnyű feladat lett volna a' háromszorta számos fejtollasoknak, ha a' felindultakat büles vezérek vissza nem tartóztatják; minden csilapítás mellett azonban támadt néhány kék folt is, melyeknek fájdalma égjen azok lelkein, kik galádtervük által ezen katastrophot előidézték. A' felbomlott rend helyreállítása 's a' személyes bátorság biztosítása végett érkezett katonaság látásán először a' veres egyenruhás cigányok, utánuk az egész veres tollas sereg, ijedütkben lobogókat elhánnyván, egy része a' megyeház felső kapuját kitörvén megfutamodott, leghebbebb két vezére pedig, mint mondatik, a' nap melege elől árnyékba menekült. Volt e' szándékok futásközben a' halálfejes fekete zászlót elhozni 's mi célra? nem tudom, annyit láttam 's hallottam, hogy egy ösbe csavarodott zászlótartó ezen szavakkal vágta földhöz veres lobogóját: „jőjön csak még valaha M. L. házhoz csábítani, majd megtanítom.“ A' gyűlést ekként elhagyván a' verestollasok, a' tiszt- és követválasztás legszebb renddel 's testvéri békével folytatott, melynek erdvénye az olvasó közönség előtt már ismeretes. Igy végződött e' nagyszerű korteskedés! hirtelleg, hogy M. L. bufelejtés okáért Helvetziába, a' szabadság országába készül zarándokoskodni, bár a' konkolyt is, melyet Fejérből elhinné, vinné magával örökre!

Harkács május 12én. Ha a' p. Hírlap érdemes szerkesztője azon értesítőt, kiül a' gömöri irtózatot híreket vette, a' helyett hogy megnevezte, olly igen érdemesnek nem címeli, azt köllött vala hinni, hogy az értesítés egy köznapi lélek epés kiömlése és sokkal csekélyebb, hogy sem arra felelni szükségesnek láttam volna. De miután amaz alaptalan és vastag gyanúsításokkal-teljes tanuvallásra az authentia 4700-szor ütött, fölhiya érzem magam annál inkább, mert abból nem a' vörös fonal—illy címet nem érdemel—hanem mint szurkáló szegekkel tömött zsákból, a' kitesztő szegek főkép személyem 's hivatalom ellen irányoztatvák,—lehető rövidséggel felelni. Legelőször is alaptalan állítás sőt rágalom az, hogy azon indítvány mely Gömör megye azon haláztatának megváltoztatását tárgyalta, mely követelt kir. kinevezéstől függő minden hivattal örökre eltöltja, utolsó napon és mintegy szántsándékosan olyankor, midőn az értesítő lehető elváratai már jelen nem voltak, hozatott szövegére. Mert első nap az ősiség, második nap a' házi adó kérdése huzván ki a' tanácskozások, az utasítás többi pontjai köv. két napon tárgyalattak, 's az utolsó pont után közvetlenül mindjárt hozatott elő A. K. gr. által a' nehezelt indítvány; kinek állása 's országserte ismeretes függetlensége eléggé kezeskedik arról, hogy sem ez, sem más indítványit idegen impulsus következtében, hová az érdemesített értesítő ezéleznél látszik, nem szokta tenni, 's ezt sem tette. Miengem illet, azon határozat keletkezésekor is tiszta meggyőződésből ellenvéleményben voltam, úgy most az indítványozó gr. és a' tanácskozó Rdek többsége véleményét örömet pártoltam. Egyébiránt kedves szolgálattal tett e' értesítő ur némelly elváratainak akkor, midőn azt vallja, hogy a' gyűlésen nem mindenki kitérővel igen huzamos időig mulatának még is az utasítás többi pontjainak tárgyalatását, melyeknek egyformán kel' vala érdekelné mindenféle színezetű haladót, bevárni türelmök nem volt, annak megítélését a' tisztelt közönségre bízom. Mi a' mart. 30iki gyűlést, 's értesítő szerint, annak örve alatt tartatott nyilt conferentiát illeti: ez Sz. V. mult országgyűlési érdemes

követünknek 's többnek, legtisztább szándékból eszméje vala, mire én egy részről a' mult közgyűlésről elmaradt több tárgy, más részről az annak céljaul kiütött egyesülés 's egyetértés által indítatva álltam, reá állanom kellett, 's meg vagyok győződve, hogy ha azok, kik Izraelben az időszerint hatalmasok, hatásukat illy alkalmaknál mindenkor és csak az egyetértés eszközlésére 's föntartására fogták használni, ideigleni uralmok ellen fölsohajtani soha sem leszen szükség. Ez volt célja a' conferentiának, ezért pártoltam én is, mert az együlésnek mint mindenkor, úgy mostani helyzetében megynének igen nagy szükségét láttam. De hogy ezen conferentiában N. K. baráti, — kiket a' D—s P. barátitól, az értesítőn kívül olly sérelmesen még senki megynékben el nem szaggata— valami tulnyomó gyöngédtelen követeléssel lettek volna, azt értesítőn kívül ismét alig fogja talán más állíthatni, igazságosnak pedig senki. Mert emeltek szót úgy D—s P. mint N. K. mellett többen, és ha akkor és ott, nem elég nyiltan és férfias őszinteséggel—elég fájdalom, mert ezt az ügy szentsége 's ezzel olly szoros és valódi kapcsolatban levő 's olly forrón ohajtott érdemteljes Sz. K. megválasztatása, mindenkitől méltán igényelhet. Részméről ezt mindig szem előtt tartám; 's midőn a' másodkövetre nézve D—s P. és N. K. egyiránt szoros kapcsolással levő hozzám csatolva, igen korlátozott helyzetben érzem magam, 's a' mint e' nyomozó helyzetnél fogva eléggé fájt egy mellet sem nyilváníthatni tetteg 's kiválólag barátságom 's igaz méltánylóságot; annyival váratlanabb 's fájdalmas vala e' tárgyban a' kebel legbensőbb rejtekében, a' baráti kör célzott szétzúzására irányzott gyanúsításom: azonban ez magány panasz, ennek nemulni kell. — Az értesítő tanúsága ezeketán önvalomással alakul át ott, hol a' gömöri gyász történetet, a' másod követre fönforgott viszonyoknak 's ezekből eredhetett hidegségnek tulajdonítja. És ez már az, minél az értesítő magára, és, ha voltak e' részben is elvárati, azokra, szigorubb bírálatot bármely bíró által sem hozhatott. Mert ha igaz hogy találkozhattak megynékben ollyanok kik egyébiránt elvben barátok, és csupán azért, mivel ohajtasukat mind a' két követre nézve teljesíthetőnek nem reménylik, az egész ügy iránt elhidegülhettek, a' főcél is elfeledheték,—ha ez igaz? — úgy valóban nem csuda hogy elkövetkezett mireánk az april. 12ki szörnű nap „mert egyenlenség és visszavonás volt mindig, melylly anyi sok veszélyt hozott a' magyarok.“ —Nincs szándokom sem célom a' cikk pontonkinti taglalására, mert pontjai sokban valóban feleltre sem érdemesek, nem hagyhatom azonban érintetlenül azon fulánkját, melyet amaz értesítésbe vonni jónak látott, mintha én a' nemesség közé menni tanácsosnak nem látván A. K. gr. kértém volna föl annak lecsöndesítésére; és hogy kitessek értesítő urnak hitelessége, megkérve hivatkozom a' ns. grófra, tettem e' valaha illy fölsohajtást? Én a' teremben a' szavazatszedő választmányokat a' legnagyobb zaj között kinevezvén, míg ezek munkátaikat végezhetnék többek kíséretében a' teremből nyiló szobáimba mentem. A' tisztelt gróf szintén egyik választmány elnöke levén,—miután egy darabig hasztalanul várakozott lent a' szavazókra, a' tömegben keresztül bejött szobámba, majd ismét önként és egész elhatározottsággal ugyane célból le akart menni; 's illy alkalommal történt a' lelkes gróf fölsohajtása 's a' közszereteti másod alispán szívének irányzott megszuratása.—Végtere értesítő ur bizonyos lajtorját sem hagyhatván érintetlenül, melyet mint mondja ablak alá támogattak, erre nézve miután én többször és ünnepélyesen kijelentém 's erre ismét hivatkozom minden körülöttem levőre, hogy a' megyeházat semmi esetre nem hagyandom el és tetteg másfél órány perczenként növekedő ostromot elhatározottan állottam ki—hígye el értesítő ur, ha nyiltan ki mondok, hogy ezen dologrul mit sem tudtam, valamint most sem tudom, ha a' boszus értesítő ur az alant zajongókat vélte e' azon hozzám készülni vagy némelly jobb barátim figyelmét illy nyilvánosan megköszönni.—Elvégre azon ohajttással rekesztem be soraim,—vajha anonymus értesítő ur más olaját hozott volna a' béke és egyetértés eszközlése végett megynékbe. — Draskóczy Sámuel.

Bécsből. Kossuth L. ur a' P. H. 245dik számában Széchenyi Istv. grófrul így írta: „mondani merjük, mint 'sent' mind alant, magának, jilyen 'journalistaságával többet ártott, mint mennyit legnagyobb ellenségei tiz éven át ártottak volna;“ sat. A' 'senthez' közelebb eső több magyar és nem magyar nemcsak mon-

dani merik, de hitelesen állíthatják, hogy a' ns. gróf illy journalistaságával magának 'sent' semmit nem ártott sőt inkább közhelyeslést viva ki; és nem hízegőleg, hanem a' közügy szent nevében kéri a' ns. gróft, minden 'jóslás' ellenére maradjon csak elkezdett 'ösvényén,' mert elmulik majd az ország-ülés 's még ártani kívánt ellenei is megvallandják: Illy férfiu nem élheti tul magát!—és merjük jóslni: ekkor azon tacticát, melylly annyit jó összekevert, elhamarkodott 's Anom tapintattal (?) ma az adót ugy beszélé reánk, holnap a' pénztári kezelést (például a' bácsmegeit) olly fekete színnel rajzoló nekünk, hogy a' ki adózni kívánt még az is viszsaborzadt, ekkor mondjuk, azon tactikát hültebb ér fogja lüktenni. **Többen.**

Spanyolország.

[Az új ministerség kormányelvei. Barcelonai lázongás.] Lopeznek csakugyan sikerült az új ministerséget összeállítani, melynek kormányelvei lényegileg ezekben őszpontosulnak: közbocsánat mindazok számára, kik az 1840, 1841iki és barcelonai események miatt hazajókat elhagyni kényszerültek; a' hadsereg csökkentése; átalakítása a' helyhatósági kormányrendszernek; az előbbi ministerség Barcelona ellenében követelt politikájának rosztalása, 's teljes megszüntetése az idegen befolyásnak. Ezenkül Lopez még azt is kiköté magának, hogy néhány főbb tisztviselőt, 's ezek közt Linage, Ferraz és Seoane táborföket, E-spartero oldalától elmozdíthassa, miben a' főkormányzó rövid tusakodás után csakugyan meg is egyezett.—Barcelonában ismét lázongási mozgalom ütött ki. Maluquer, első alcalde, ugyanis a' tanácsülésben hevesül kelt ki a' mérsékpárti lapok ellen, mire ezek másnap igen szenvedélyesen nyilatkoztak ellene, 's e' miatt rögtön eskütszék elibe idéztettek. A' törvénykezés órájában számos ezer ember gyült össze a' városház előtt; de az esküttek nagyobb része nem mert megjelenni, 's így a' törvénykezést továbbra halaszták, mire a' nép azonnal eloszlott. —

Anglia.

[Peel ismételt nyilatkozata Irland ügyében. London népessége.] Az alsóház maj. 15iki ülésében, Redington fölsohajtására Peel ismételve oda nyilatkozott, miszerint kormány és korona szilárdul el vannak határozva a' törvényhozási egységet Irlanddal föntartani, egyszersmind azonban mindent el fognak követni, mi a' testvérsziget jóllétének föntartására szükséges, 's így többi közt a' szegényi törvény is czélszerűleg módosítottatni fog.—London jelenleg 1,870,727 lakost számít.—Kanadai hírek szerint Metcalfe új főkormányzó hivatalát már átvette.—

Törökország.

[Ministerségváltás. Dunagözhajzási ügy.] Konstantinápolyi legújabb hírek szerint a' szultán Sarim efendit a' külügyi tárczától megfosztá, 's helyébe külministerré Rifaat basát, a' bécsi követet nevezte ki, kinek helyét titoknokaMuktar bey töltendi be.—A' gözhajzási ügy már tökéletesen ki van egyenlítve Konstantinápolyban, 's egészen az ausztriai kormány kívánsága szerint intéztetett el.—

Oroszország.

[Rendelet a' lengyel nemesség iránt. Butenieff Rómába küldve. Lengyelország oroszítottatása.] Minden lengyel nemes, ki a' statustól ollyannak ismertetett, czári rendeletnél fogva tartozik a' maga 's gyermekei nevét a' kerület nemesi könyvébe iratni, mert jöendőben csak az ezen könyvekre épített nemesi bizonyítványok bírandnak közhitelességgel.—Pétervártól érezni kezdik már a' római sz. székkeli kibékülés szükségét 's e' végett Butenieffet már Rómába neveztek. Ő hihetőleg Bécsnek veendi útját, mert családja jelenleg ott mulat; Titoff pedig ismét Konstantinápolyba térend vissza Barmi végett küldessék is azonban Butenieff Rómába, a' czár nagy terveivel Lengyelországra nézve megsemlátszik felhagyni. sőt az oroszítás nagy munkáját mindinkább serényebben folytatattja. Egyik lengyel intézet és név a' másik után enyészik: a' mértékek, pénzek, mérföldek nevei, az ország kerületekre osztása, az utak 's vizek fölötti felügyelés már mind orosz. És még másutt is ragadják meg azon dolgokat, melyek a' nép mindennapi életébe vágnak: az egyházi szertartások görög alakot kapnak, mi ellen a' kath. papság mind hasztalan az égbe kiált. Az óhitü husvét Varsóban egészen a' pétervári szokás szerint tartatván

a' Krasinski-piaczon a' kötélánczosok, bábjátékosok, állatmutatók egész életre is eleget mulattaták a' bám-ész népet. Ha az új görög érsek Nikanor 's Paskevics hg. jelen lettek vala, a' parádé még vakitobb lett volna. Apr. 29én az istenítisztelet, katonaság 's játékok által mindenütt ünepeltetett a' czári koronaörökös születésnapja. —

Külföldi elegyhir.

Madrid. Az új ministerség már kihirdették, tagjai: Lopez, elnök és jogminister; Aguilar, külminister; Serrano táborfő, hadminister; Frias, tengerészminister; Ayllon, pénzügyminister; Caballero, belminister.

London. Maj. 9dikén az irlandi izgatás zajos vitázatot okozott, melynek folytában Brougham oda nyilatkozott, miszerint a' parlament fegyveres erővel is kész annak elnyomatását eszközölni, mihelyt a' kormány e' lépést szükségesnek fogja tartani. — Calist Dowerrel tenger alatti uttal (Tunnell) száundék összekapcsolni. — A' párviald ellen társulat alakult, jobbadán katonatisztek: számuk már 326ra megy.

Paris Guizot a' sajtó hatalmát azon elmés ötlettel kívánja megbuktatni, miszerint a' könnynyomató is felelőssé tétessék a' nála nyomtatott lapok czikkjeiért. Ha ezt kiviheti Guizot, ugy az ellenzék többé nem zaklathatja a' kormányt, mert a' ministerség a' könnynyomatót szabadítékától is megfoszthatja, mit bizonyosan egy sem akarand magára vonni. — Napoleon Lajos hg. röpiratot bocsátott ki a' czukorvám ügyében. —

Belgrád. Wucsics és Petronievics folyamodást intéztek a' portához, hogy a' fejedelmválasztás befejezéseig hazájokban maradhassanak, mert különben bizonyosan nyílt zendülésre fogna a' nép fakadni. —

Konstantinápoly. A' londoni török követ tudósítása szerint Aberdeen és Guizot Szerbiára nézve pártolni akar a' portát, de Wellington hg. határozottan a' moszkák parancsa mellett nyilatkozott. Az ingerültség e' miatt igen nagy, 's a' törökök vége minden föltét nélkül fogják magokat Russzia karjaiba vetni. —

É R T E S I T Ó.

Gőzhajók járása.

Indul: **Pestről Pozsonyba 's Bécsbe** mindennap egy gőzös regg. 8 órakor 's minden szerdán és vasárnap reggel egy rakhajó. — **Bécsből Pozsonyba 's Pestre** szinte mindennap egy gőzös délutáni 2 órakor, ezenkívül minden vasárnap és csütörtökön egy rakhajó. — **Pestről Zimony 's Orsova** felé majus elejétől october végéig, hajnalkor hetenkint kétszer (vasárnap és csütörtökön) **Ujvidék** felé minden kedden, majus 24kétől fogva **Mohács** és **Eszék** felé minden pénteken egy utasi gőzös; végre **Zimony** és **Drenkova** felé minden vasárnap és csütörtökön, az aldnára mindenkor regg. 4 órakor. E' fölött **Pozsony** és **Bécs** közt mindennap megfordul **Bécs** nevű gőzös az országgyűlési t. cz. tagok nagyobb kényelme végett 's indul **Pozsony** bul **Bécs** be regg. 6 órakor, **Bécs** bul **Pozsony** ba ugyanazon nap délut. 4 órakor. Minden akadály 's alkalmatlanság elhárítása végett minden t. cz. utas kérietik elindulás előtti napon pogyászának átvevési nyugtatvány mellett a' gőzhajó - hivatalbau átadására. — Erkezik: **Pestről Bécsbe** 's viszont mindennap; **Orsova** és **Zimony** bul **Pestre** minden vasárnap és csütörtökön.

A' Regelő Pesti Divatlap

a' küszöbön álló második félévben

ismét tetemesen szaporított tartalommal, még csinosabb alakban fog megjelenni, 's két lényeges elsőseggel ajánlkozni; először, hogy magyar versenytársai közül legtöbbször, t. i. hetenkint kétszer jelenvén meg, ne csak az érdekes országgyűlési, de minden egyéb honi és külföldi, könyv és színbírálatokat egy fél héttel korábban közöl; másodsor, hogy ezental vasárnap helyett már csütörtökön adandja heti Divatképeit, mit a' vasárnapi lapok csak vasárnap tehetnek. — Mindezekről valamint a' szerkesztőség újabb szövetségeiről hazánk legjelesb íróival egy nagyobb hirdetés fog szólni. Az előzetes mint eddig, félévre, postán 6, helyben 5 ft., évnegyedre 2 fr. 30 kr. p. megmarad. A' megrendelések lehető gyorsasággal kéretnek megtétni, hogy a' nyomtatandó példányok mennyiségéről annak idején, mind a' t. cz. olvasók, mind az intézet hátramaradása nélkül rendelkezessünk.

A' Regelő kiadó-szerkesztősége, (Leopoldutca, 189. sz. Rottenbillerház 2ik emeletében). 2—3

Minden pesti könyvárusnál kapható: **Nagy Ignác munkáinak 1-3 kötele,** ezen külön czím alatt:

Beszélyek,

írta **NAGY IGNÁCZ**, 3 kötet, következő tartalommal:

Table with 3 columns: Első kötet, Második kötet, Harmadik kötet. Lists various topics like Hitrabság, Tekintetes ur és fia, A' menyasszony, etc.

Kis 8rében, velinen, csinos borítékban; a' 865 lapnyi három kötet ára 3 p. ft.

Templom-diszítványok. A' főtiszt. papság többszöri fölszólítása következtében, alulírtak ismét megnyiták a' néhány év előtt

Friesz Antal és Zeppezauer czím al. a' váczutczában tartott templom-diszítványi nagy raktárakat; tisztelettel jelentik tehát, hogy a' mult józsefnapi sokadalom óta gyári raktárakban, a' kis-bécsi utczában, 200 sz. a. nagy mennyiségű templomi diszítványt árulnak, 's főegyházakat, valamint szinte egyes részeiket is gyorsan 's legjutalmasb gyári áron láthatnak el a' szükséges diszítványokkal, annival is inkább, mivel a' szokott egyházi kelmék jobbadán saját gyárakban készítettnek. Pesten majusban 1843. Friesz Antal és Zeppezauer cs. k. selyemgyár-tulajdonosak Bécsből, Pesten a' kis-bécsutczában 200 sz. a. 2—3.

A' nngu magy. kir. udv. kam. rendeletéből az ó-budai és vízsegrádi koronai urodalom részéről közhírré tétetik, hogy O Budán és Budaörsön az urodalmi pinczékben tavalyi termésbeli fehér- és vörösborkok fognak árverés útján hordó nélkül 's azonnali készpénz fizetés mellett eladni; O-Budán az árverés maj. 30kán, Budaörsön pedig maj. 31dikén történnék, hová tehát a' kített napon a' venni szándékozók ezennel hivatalosak. O-Buda maj. 10. 1843. 2—3.

Végkép eladatik rendkívül jutalmas áron, a' mostani vásár alatt, az „Angol királyné” fagadóban:

divat-porzellan-üveg- és illat-áru, fali tükrök és finom padlószőnyegek. 2—3.

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Kassa városában f. évi június 21. tartandó nyilvános árverés útján a' kávéház és a' Verestoronny alatt levő boltok, nemkülönb a' 13 zemlye sütőboltocskák a' városháznál, katonai igazgató, és Szapáryféle háznál levő pinczék — a' Lőcsei háznál levő alkalmatosságok — a' városház udvarán, a' főtiszt. káptalan és Angyalféle házak mellett, nemkülönb az alsó-külvárosban a' kórház mellett folyó patakól a' temetőig, és Koppfyféle majorig, valamint a' vám mellett, és az új-városban a' Rubsiféle ház mellett — 's a' felső és középső külvárosokban gyűjtendő tárgya-szedési jog 3 esztendőre ujonan haszonbérbe adandók — melyre a' bérleti kívánók a' szükséges bánatpénzzel ellátva Kassa városa tanács házához meghivatnak, hol az

árverési feltételek is előre megtekinthetők. —

F. é. július 13. sz. kir. Kassa városában tartandó nyilvános árverés útján a' Berli jószág — sz. istváni malom, vadászati és madarászati jog — a' fekete sasnál levő kovács-műhely, nemkülönb a' községi malom és a' kalló — haszonbérbe adandók, melyre minden bérleti kívánók az illó bánatpénzzel ellátva meghivatnak — az árverés a' tanács háznál fog tartatni, hol az árverési feltételek is előlegesen megtekinthetők.

F. é. július 26. sz. kir. Kassa városában tartandó nyilvános árverés útján a' pálinkaméretési jog, „fekete” sas, zöld ág” cz. vendégfogadók, „Grif, 3 rózsza és nyul” cz. koresmák, nemkülönb az alsó malomi koresma és a' város mulatókertje fűrdőházzal együtt, haszonbérbe fognak adatni, mely árverésre a' bérleti kívánók illó bánatpénzzel ellátva meghivatnak, az árverés a' tanács háznál tartatik, hol a' feltételeket is előlegesen meg lehet tekinteni. 3—3.

Építési árverés.

A' nm. udv. kam. f. é. mart. 29ki, 10669. számú magas rendeleténél fogva ezennel közhírré tétetik, hogy az 1843. év folytában Szolnok mellett a' Tiszán át építetendő oszlophidra szükséges faragott kő, oltatlan mész és építőhomok szállítása, továbbá az ezen hidépítésre megkivántató kőműves, ács és kovácsmunka árverés útján azon vállalkozóknak fog átengedtetni, kik az alábbi mennyiségű faragott követ, valamint meszet és homokot jó és hibátlan minőségben szolgáltatni, vagy kik az alább megnevezendő munkákat jól és az árverési feltételekben közelebbről kijelölt idő alatt a' legkisebb díjért végezni ajánlkozandnak. Ez okból mindazon kőfaragók, kőbánya-tulajdonosok, meszégutók és szállítási vállalkozók, továbbá mindazon kőműves, ács és kovács-mesterek, kik az érintett követ, meszet és homokot Szolnokra szállítani, vagy a' nevezett munkákat felvállalni hajlandók, és az alább kített öt pCntnyi bánatpénzi mennyiségeket az árverés előtt letenni képesek, f. 1843ki jun. 15ő nappal az árverésre. Budára az orsz. építési főig. hivatalosak. Az illető bánatpénzek követk. p. p.: a) A' faragott kővek szállítására 308ft.

b) a' mész szállítására 51 ft. c) A' homok szállítására 6 ft. d) A' kőművesmunkára 72 ft. e) Az ácsmunkára 331 ft. f) A' kovácsmunkára 112 ft., mely bánatpénzek az árverés után azonnal visszadatni, a' vállalkozóknak pedig leteendő 10 pCntnyi biztosítékot kba betudatni fognak, mely biztosítékek azonban a' szerződésnek fensőbb helyen történt ratificatioji után kamatozható statuspapirossokkal vagy házakra 's fekvő vagyonrai törvényes alakú betáblázási oklevelekkel kiválthatók leendének.

A' szolgáltató faragott kőanyag 5082 köblábnyi, egyenkint 4 1/2 és 7—8 köblábu 's öt oldalon tisztára faragott kockakövekből, továbbá 66—lábnyi 6 új vastagságú kemény fődő kölemezekből álland.

A' szállítandó oltatlan mész mennyisége tesz 850 pozs. mérőt. Homok 7200 köbláb kivántatik. A' kőműves munka áll: a) 135 öl 3 láb 7 új téglafal elkészítéséből, b) 5082 köbláb faragott kő elrakásából, c) 66 [] láb fődőkő rakásából. Az ácsmunka áll: a) A' két parti oszloprács elkészítéséből, b) A' parti oszlopok körüli gátok farászeinek kiállításából, c) Az ujon állítandó oszlophid minden alsó és felső építvényei farászeinek elkészítéséből, felállításából és megerősítéséből.

A' kovácsmunka áll: a' ezölöpök hegyeinek elkészítéséből, továbbá, a' jégtörök felfegyverzéséből és csavaros rudaknak és 1/2 fontnyi vas szögeknek (öszv. 155 mázs. 39f.) kovácsolásából. A' szerződési feltételek az árverés napján fognak közhírré tétetni, 's azok, valamint a' fiscalis díjak minden vállalkozó által Budán az országos építési főigazgatóságnál megtekinthetők.

Egyébiránt a' eszölölök miheztartására még megjegyeztetik, hogy ha a' megállapodási díjak a' fiscalis díjakon alul leendnek, későbbi ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

Buda, martius 8kán 1843. Az országos építési főigazgatóság.